

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

Forma: povinná ústní zkouška

Předmět:	PSYCHOLOGIE
Obor vzdělání:	Pedagogika pro asistenty ve školství
Kód oboru:	75-31-M/010
Školní rok:	2011/2012
Třída:	DS 5

- 1. Psychologie jako věda.** Předmět, odvětví a metody psychologie. Vysvětlení základních pojmů. Využití psychologie v praxi. Význam pro studovaný obor.
- 2. Poznávací procesy – vnímání, představy, myšlení a řeč.** Charakteristika a funkce vnímání. Vjemy. Druhy představ. Fantazie, její druhy a význam při rozvoji dítěte. Základní druhy myšlení. Myšlenkové operace.
- 3. Paměť a pozornost.** Druhy pozornosti. Cvičení zaměřená na rozvoj soustředěnosti u dětí a dospělých. Druhy a fáze paměti.
- 4. City a volní procesy.** Základní znaky, projevy a druhy citů. Vůle. City a vůle z hlediska vývoje jedince.
- 5. Osobnost.** Vysvětlení pojmu osobnost. Činitelé ovlivňující vývoj osobnosti. Struktura osobnosti.
- 6. Schopnosti a tvořivost.** Vlohy, schopnosti, dovednosti. Inteligence. Tvořivé dítě ve třídě.
- 7. Temperament a rysy osobnosti.** Klasické typy temperamentu. Model temperamentu podle H. J. Eysencka, C. G. Junga, Kretschmerova typologie. Individuální rozdíly v temperamentu dětí.
- 8. Charakter.** Vymezení pojmu, formování a vývoj charakteru. Hodnoty a morální vývoj, výchova k morálnímu jednání.
- 9. Zaměření osobnosti.** Potřeby, zájmy, postoje, hodnoty a motivace.
- 10. Činitelé psychického vývoje.** Zrání a učení. Vnitřní a vnější činitelé. Periodizace věku – stručná charakteristika.

- 11. Předškolní věk.** Tělesný, psychický a sociální vývoj. Vývoj citů.
- 12. Předškolní věk.** Dítě v mateřské škole. Základní psychické potřeby dítěte v tomto období. Význam hry, kresby a vyprávění. Školní zralost - oblasti školní zralosti. Možnosti rozvoje nezralých dětí.
- 13. Mladší školní věk.** Specifika období vývoje dítěte mladšího školní věku. Nástup dítěte do školy, rozdíl mezi pohlavími. Hra mladších dětí.
- 14. Prepuberta a puberta.** Specifika fyzického, psychického a sociálního vývoje dítěte tohoto věku. Zásady správné komunikace. Rizika tohoto období a jejich prevence.
- 15. Zátěžové situace.** Druhy konfliktů a možnosti jejich řešení. Vysvětlení pojmu frustrace, její druhy. Způsoby chování v zátěžových situacích. Zátěžové a traumatizující situace v životě dětí (např. úmrtí jednoho z rodičů, rozvod, sexuální zneužívání, atd.)
- 16. Zátěžové situace – stres.** Příčiny a projevy stresu, nejčastější stresory. Prevence stresu. Základy duševní hygieny, relaxace.
- 17. Psychická deprivace.** Úloha rodiny při uspokojování psychických potřeb dítěte. Příčiny vzniku a projevy deprivace. Separace. Prevence vzniku deprivace ve společnosti.
- 18. Metody poznávání žáků.** Pozorování a rozhovor – správné vedení, chyby. Experiment, dotazník, rozbor výsledků činností, testy. Charakteristika žáka.
- 19. Psychologické zvláštnosti učení a vyučování.** Druhy učení, vnitřní a vnější činitele ovlivňující učení. Motivace v procesu učení. Dítě s výukovými obtížemi.
- 20. Osobnost pedagogického pracovníka,** vlastnosti učitele, učitelský stres. Syndrom vyhoření a jeho prevence.
- 21. Sociální percepce.** Utváření dojmu o sobě, činitele ovlivňující proces formování dojmu. Možnosti a způsoby poznávání druhých lidí. Chyby a omyly při poznávání.
- 22. Sociální komunikace.** Verbální a neverbální komunikace. Praktická cvičení na rozvoj komunikace. Komunikační dovednosti. Chyby při komunikace. Techniky aktivního naslouchání. Asertivita.
- 23. Sebepojetí.** Význam sebepoznávání. Sebereflexe, sebehodnocení, sebevědomí. Metody sebepoznávání. Praktická cvičení.
- 24. Školní třída jako skupina.** Vytváření skupiny, typy skupin, normy a vůdcovství ve skupině. Problém adaptace žáků na podmínky školní třídy, sebeprosazování. Řízení a zvládání školní třídy.

25. Socio-psychologický profil romského žáka. Specifika výchovy v rodině. Romské dítě v kontextu předškolního vzdělávání. Edukativní problémy během I. a II st. ZŠ. – vnější a vnitřní faktory ovlivňující úspěšnost romského žáka.

Zpracovala: Mgr.Lenka Chovancová